

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 572.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245217749088.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Det var Kurfyrst *Johan af Sachsen*, med sin Arving *Johan Frederik*, Markgreve *Georg af Brandenburg*, Hertugerne *Ernst og Frands af Brunsvig-Lüneborg*, Landgreve *Philip af Hessen*, Fyrst *Wolfgang af Anhalt* og Borgemesterne af de frie Rigsstæder *Nürnberg og Reutlingen*, som paa den uforglemmelige Augsburgske Rigsdag (1530) forlangde af Keiseren *Frihed* til at ordne *Kirke-Sagerne* paa deres Enemærker efter eget Tykke, og indgav i den Anledning en Forklaring saavel om den christelige *Tro* og *Lærdom*, hvortil de bekiendte sig, som om det *Papisteri*, de vragede, og denne Omstændighed, at Brevskabet, skiøndt opsat af *Melanchthon* og rettet af *Luther*, dog er indgivet af de *verdslige Øvrigheder* selv, paa eget Ansvar og egen Fare, altsaa læmpet efter deres Sind og Tarv, har aabenbar givet det en ganske egen Skikkelse og giver det en ganske egen historisk Vigtighed, som en *frivillig Pagt* om Kirke-Sager efter *Lutherske* Grundsætninger mellem *Stat* og *Skole*, en Pagt, der vel i *Tydskland* trængde til at bekræftes af Keiseren, men var andensteds, hvor man fulgte *Luther*, uden videre gyldig. Hvad nu »Troen og Lærdommen« angaaer, da maae vi blot bemærke, at *Lutheranerne* udtrykkelig vedkiendte sig den »*Apostoliske Troes-Bekiendelse*« som deres *Troes-Regel*, og *Bibelen*, som den eneste bindende *Lære-Forskrift*, og Stats-Historien kan saa meget mindre indlade sig paa Enkelthederne af deres Kirke- og Skole-Begreb, da baade den *Frihed*, de, trods *Pavens* og *Keiserens* Forbud, selv havde taget sig, og deres udtrykkelige Erklæring viser, at de *ingen christelig Øvrighed* erkiendte, uden *Aanden*, og ansaae den *Verdslige Øvrighed* for aldeles *uberettiget* til at øve Kirke- eller Skole-Tvang.